

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIAŃSKI**

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 776-70.

DYREKCJA — tel. 720-13.

ADMINISTRACJA — tel. 313-80.

DRUKARNIA — tel. 773-43.

KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175

CENA NUMERU 20 GROSZY

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy

Kasa czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

INFLACJA BEZ DEWALUACJI

Odpowiedź p. ministrowi Matuszewskiemu

Przy omawianiu pożyczki zapałczanej w Sejmie wspominał p. Minister Skarbu także o programie gospodarczym, znanym z artykułów moich w „Robotniku”. Mimo pochybnych zwrotów odnośnie do planu mojego i wyraźnego uznania, że „plan ten rzeczywiście ma pewien całokształt, odpowiada na szereg zagadnień, jest uzasadniony bogatą argumentacją i studiami nad literaturą światową”, p. Minister oświadczył, że ani on, ani Rząd nie są zwolennikami tego planu i nie dopuszczają „ani do inflacji, ani do dewaluacji”. Plan mój jest rzeczywiście inflacyjny, co wyraźnie podkreślałem, jednakowoż nie jest dewaluacyjny.

Program usunięcia kryzysu nie może być innym, jak tylko programem inflacyjnym. Nie możemy bowiem rozbudować gospodarstwa własnego bez znacznego powiększenia środków obiegowych. Tego domaga się życie gospodarcze, tego domagają się osoby prywatne i instytucje publiczne. dowodem czego jest ciągle poszukiwanie pożyczek zagranicznych, a to jedynie w celu powiększenia środków obiegowych, a więc każda pożyczka zagraniczna ma i musi mieć charakter inflacyjny. Przeważnie zaciągamy pożyczki zagraniczne na zakup towarów krajowych, tak, że otrzymane waluty obce wymieniamy na banknoty złotowe, które w tym celu drukuje Bank Polski.

Pożyczka zapałczana jest jaskrawym dowodem, że cierpimy na brak środków obiegowych, skoro godzimy się na przedłużenie dzierżawy o lat 20 i na podwyższenie ceny zapałek, byle tylko otrzymać 230 milionów złotych, które mamy zwracać ratami w terminie 20-letnim.

P. Minister Matuszewski musi tedy przyznać, że i Rząd obecny dąży do inflacji, wobec czego nie powinien programowi mojemu zarzucać, że jest „inflacyjnym”. Kwestia sporna nie dotyczyła tedy inflacji. Różnica tkwi tylko w ocenie niebezpieczeństwa dewaluacji. Kwestia sporna dotyczy metody utrzymania stałości kursu naszego banknotu. To jest punkt sporny.

W programie moim domagam się przetrwania dotychczasowej metody, stosowanej dla utrzymania stałości kursu banknotu. Metoda ta polega na utrzymaniu wymienialności banknotu na obcą walutę wedle ustalonego kursu.

Waluty obce zyskuje się przeważnie z pożyczek zagranicznych, tak państwowych, jak i prywatnych (także samorządowych), przez sprzedaż krajowych papierów wartościowych zagranicą, wreszcie także z eksportu towarów.

Bank Polski, skupując obce waluty, wpuszcza wzamian za nie własne banknoty do gospodarstwa i w ten sposób zaopatruje gospodarstwo w środki obiegowe z kursem przymusowym. Wadą tego systemu jest okoliczność, że wobec małego wpływu walut obcych, Bank Polski nie zaopatruje gospodarstwa w dostateczną ilość banknotów. Drugą wadą tego systemu jest dalsza okoliczność, że przez wycofanie się kapitału zagranicznego, który się skutecznia przez wykup walut obcych w Banku Polskim, równocześnie wycofuje się z gospodarstwa banknoty złotowe, które przy tym wykupie wracają do Banku Polskiego. Wreszcie wadą tego systemu jest i to, że nawet bez wycofania się kapitału zagranicznego waluty mogą być wyciągane z Banku Polskiego przez własnych przemysłowców, którzy mając nadwyżki w banknotach złotych z zarobku wewnątrz kraju, zamieniają je na obcą walutę i kapitalizują zyski zagranicą. To wyciąganie walut obcych ze skarbca Banku Polskiego pociąga

za sobą usuwanie banknotów złotych z gospodarstwa przez odpływ do Banku Polskiego. W wyniku małego stanu walut Bank Polski skutecznie dalsze ściśnienie obiegu wewnętrznego przez ograniczenie kredytu, którego udziela wewnątrz kraju.

Przy tym systemie zaopatrywanie gospodarstwa krajowego w potrzebne środki pieniężne jest niedostateczne, i staje się przyczyną kryzysu gospodarczego.

Podczas wojny światowej, trwającej przez cztery lata, oraz w czasach powojennych, nastąpiło uprzemysłowienie krajów, stanowiących dotąd

rynek światowy, do tego stopnia, że dalsze współzawodnictwo warsztatów różnych krajów jest już niemożliwe. Rynek światowy się kończy, a z nim kończy się również i przedwojenny ustrój kapitalistyczny. Twórcą ekonomii socjalistycznej, Karol Marks, stwierdza w „Kapitale” (tom I), że kapitał rozpoczął żywot w 16-ym wieku na rynku światowym, i wyraził zapatrywanie, jako rezultat swoich badań ekonomicznych, że ustrój kapitalistyczny wraz z rynkiem światowym swój żywot skończy. Wszelkie usiłowania proletariatu w

wieku 19-ym do wyzwolenia ekonomicznego na drodze rewolucji zostały udaremnione, bo, jak się pokazało, ustrój kapitalistyczny miał jeszcze przed sobą wielką drogę rozwojową. Proletariat nie był w stanie gwałtownie skrócić życia kapitału. Dopiero obecnie, gdy ustrój kapitalistyczny wraz z rynkiem światowym w wyniku wojny światowej i stosunków powojennych stracił warunki do dalszego bytowania, wyzwolenie ekonomiczne proletariatu jest możliwe, bez rewolucji politycznej, jako naturalne następstwo faktów i jako konieczność dziejowa. Należy tylko znaleźć

sposób uruchomienia rynku krajowego. Uruchomienie może być przeprowadzone tylko przy pomocy środków obiegowych z kursem przymusowym i to w ilości stosownej do potrzeb gospodarstwa krajowego. Ażeby nie niszczyć żadnego czynnika gospodarczego, lecz przeciwnie umożliwić pracę wszystkim czynnikom gospodarczym, — należy poczynić tylko zmiany nieodzowne, tylko zmiany konieczne. Dlatego proponuję wprowadzenie jedynie przepisów dewizowych, któreby miały za zadanie uchronić walutę przed spadkiem kursu, mimo wpuszczenia do gospodarstwa jak największej ilości pieniędzy. Przedewszystkiem należy uruchomić inwestycyjne warsztaty pracy, bo te dają największe zatrudnienie i pociągają za sobą uruchomienie warsztatów, pracujących dla konsumpcji indywidualnej. Dlatego też domagam się, by Państwo wpuściło do gospodarstwa krajowego pieniądze przez wykonywanie robót publicznych państwowych i samorządowych.

Z przemówienia p. Ministra Matuszewskiego dowiaduję się, że proponowany przezemnie plan naprawy był przez Rząd już kiedyś wypróbowany.

Nie wiem, co p. Minister ma na myśli. Jeżeli p. Minister chce powiedzieć, że mieliśmy już ustawy dewizowe, to chyba nie jest mu obcem, że nasze przepisy dewizowe były wadliwe i przytem kiepsko wykonywane. Ta wadliwość spowodowała spadek banknotu złotowego z końcem lipca 1925 r., umożliwiając dla eksporterów t. zw. „walutową premję eksportową”, do której doprowadzić chcieli. (Patrz broszurka moja p. t. „Walutowa premja eksportowa arcyškodliwym eksperymentem”). Wadliwość ta została zresztą skonstatowana przez p. Iraka, wysłanego do Polski na naszą prośbę przez Czecho-słowackie Ministerjum Skarbu. W memorjale swoim p. Irak wykazał dlaczego próba, która udała się zupełnie w Czecho-słowacji, nie wydała u nas dobrego rezultatu.

Jeżeli p. Minister imieniem Rządu, oświadcza się przeciw ustawom dewizowym i pozostaje przy dotychczasowej metodzie zaciągania pożyczek, to jestem zdania, że kryzysu gospodarczego się nie usunie. Waluty uzyskane z pożyczki zagranicznej w krótkim czasie znowu znikną, bo skarbiec jest otwarty. Wprawdzie p. Kreugerowi mamy, jako wierzycielowi, zwrócić waluty obce w ratach w przeciągu lat 20-tu, — waluty te jednakowoż wyciągnie przedtem kto inny, albo nawet sam p. Kreuger, ale nie jako wierzyciel, tylko, jako przemysłowiec, który nadwyżki z wewnętrznej konsumpcji zamieni w Banku Polskim na obce waluty. Pożyczka zapałczana daje nam „netto” 270 a właściwie 230 milionów złotych. A za tę kwotę oprócz wysokiego procentu wydajemy monopol zapałczany na dalsze lat 20-cia i godzimy się na większe obciążenie konsumentów, czyli na powiększenie zysków dla p. Kreugera. P. Minister Matuszewski przyznaje, że to jest dla gospodarstwa niekorzystne, ale tłumaczy, że to jest zło konieczne, bo nie może dostać skądinąd tańszej pożyczki i nie może otrzymać długoterminowej pożyczki.

P. Minister uważa tedy, że innego lepszego wyjścia nie ma. Ja jednakowoż znam wyjście tanie, bez obciążania gospodarstwa. Należy poprawić dekret stabilizacyjny i statut Banku Polskiego, a przekonamy się, że w sposób łatwy może Skarb wypłacić te 270 czy 230 milionów z Banku Polskiego bez narażenia waluty na spadek kursu.

Daniel Gross.

STYCZNIOWE OBRADY MIĘDZYNARODOWEGO KOMITETU SOCJALISTYCZNEGO KOBIET

W dniach 11 i 12 stycznia obradował w PRADZE Międzynarodowy Komitet Socjalistyczny Kobiet. Na zdjęciu widać tow. tow.: Adelaide TOPP (Austria), D. KLUSZYŃSKĄ (Polska), PELS (Belgia), JUHACZ (Niemcy), tow. Fr. ADLERA.

SYNDYKATY ROZSADNIKAMI DROŻYZNY

Ci, którzy w maju 1926 roku na serio wzięli słowa kanclerza Oxenstjerna, że nie trzeba mieć wiele rozumu, aby rządzić państwem i od tego czasu nie chcą wypuścić rąk, ostatnio wpadli na nowy koncept, który ma wybaczyć Polskę z obecnego kryzysu gospodarczego.

Koncept polega na tym, że apeluje się do przemysłowców, kupców, rzemieślników i... restauratorów o obniżenie cen i o podawanie w barach i restauracjach dań półporcyjowych.

Sprawujący rządy dyletanci są przekonani, że gdy żyrandole fasonu zeszłorocznego będzie można nabywać o 15% taniej, a w knajpie „Pod rzetelnym sanatorium” zamiast całej porcji flaków za 3 złote, będzie można otrzymać pół porcji za 2 złote — że wówczas ustanie kryzys gospodarczy, ceny zboża pójda w górę, wieś ze swoimi milionami ludności zasilą szeregi konsumentów produkcji przemysłowej i nastana znowu dni chwały dla rządów pomajowych.

Nie trzeba jednak być ekonomistą, żeby przewidzieć, że ten nowy eksperyment dyletantów skończy się takim samym fiaskiem, jak i wszystkie poprzednie genialne eksperymenty „pomajowców”.

Tymczasem ci sami „pomajowcy” mają jednak w swym ręku broń skuteczną na drożyznę produktów przemysłowych, jest tylko rzeczka wątpliwa, czy ci t. zw. silni ludzie zechcą z tej broni zrobić użytek.

Idzie o to, aby dotrzeć do pierwszego źródła wywołującego drożyznę i tam tę drożyznę zatamować, zdusić. Mamy na myśli liczne u nas syndykaty, które jakkolwiek różne pod względem struktury i celów, mają tę wspólną cechę, iż wszystkie są wymierzone przeciwko spożywcom.

Zagadnienie unormowania stosunku cen artykułów rolniczych do ar-

tykułów przemysłowych było u nas dotychczas w ten sposób rozwiązywane, że dążyło się do podniesienia cen produktów rolnych. Dopiero obecnie zwrócono się frontem ku produkcji przemysłowej, ale uczyniono to w ten sposób, że atak, a raczej apel skierowano do detalistów, kupców i rękodzielników, natomiast pominięto istotnych sprawców drożyzny: syndykaty żelazny, cementowy, drzewny, rur żelaznych, naftowy i in.

Dla scharakteryzowania „pożytecznej” działalności syndykatów przytoczymy kilka cyfr. Przed utworzeniem się syndykatu żelaznego tona żelaza kosztowała 150 zł., obecnie kosztuje 350 zł. Przed powstaniem syndykatu cementowego 100 kg. cementu kosztowało 3—3.50 zł., obecna cena cementu wynosi 9.50. Gdyby produkcja nafty nie była zsyndykalizowana, cena benzyny, będącej, — jak wiadomo — produktem naftowym, wynosiłaby, zdaniem fachowców 50 groszy kilo w sprzedaży detalicznej. Obecnie cena ta wynosi 75 — 80 groszy za kilo.

Warto przytem zaznaczyć, iż nawet w Rosji carskiej tworzenie syndykatów było wzbronione. Uważano je za znowu producentów, skierowaną przeciwko spożywcom. Prawo to obowiązuje dotychczas na terenie dawnej Kongresówki i dlatego syndykaty zawiązują się albo w Małopolsce, albo w b. zaborze pruskim.

Wskazując na to przebródło drożyzny surowców, ani przez chwilę nie łudźmy się, aby Rząd p. Sławka odważył się na walkę z syndykatai.

Syndykaty, ofiarą, nie tyle krwi, ile mienia, walczyły się do zwycięstwa wyborczego BB. i nie darmo ich przedstawiciele zasiadają w poselskim i senackim klubie Bloku Współpracy z Rządem.

Syndykaty za cenę współpracy z Rządem mają zapewnioną współpracę Rządu z syndykatai. r. b.

SROMOTNA KLĘSKA MORACZEWSZCZYZNY w Związku Pracowników Gazowni

W ataku Moraczewszczyzny na związki zawodowe Centralnego Zrzeszenia, kierowanego przez Jaworowskiego, nie pominięto został oczywiście stary Związek Pracowników i Robotników Gazowni.

Od szeregu dni na terenie tego związku szaleli zaufani „menerzy” Moraczewskiego, pp. Lengę i Dewódzki, groźbą i prośbą agitując robotników za przystąpieniem do jawnie-faszystowskich związków Moraczewskiego.

Na dzień wczorajszy Zarząd Związku zwołał walne zebranie związków z tem, że walne zgromadzenie wysłucha przemówienia Moraczewskiego i Jaworowskiego i większością głosów zadecyduje, na którą stronę związku, jako całość, się przechyli.

Wczoraj robotnicy stawili się bardzo licznie, a gdy na Ludną przyjechał p. Moraczewski w towarzystwie swoich adiutantów, Gardeckiego i Pączka, nie wypuszczono ich do gmachu. Po paru minutach próżnego czekania odjechali z kwitkiem, odprowadzeni gwizdem i wcale niepoehlebnymi epitetami robotników.

Tymczasem na sali odbywało się zebranie robotników, na którym przemawiali wyłącznie delegaci i robotnicy.

Wszyscy mówcy wypowiedzieli się za przynależnością do klasowego związku i za wiernością „czerwemu sztandarowi”, wierząc jeszcze, że p. Jaworowski jest właśnie chorązym czerwonego sztandaru i wyrazicielem klasowości.

Oburzenie robotników na pp. Lengę i Dewódzkiego było powszechne.

W najbliższych dniach mają się odbyć nowe wybory delegatów po wydziałach.

Miejmy nadzieję, że robotnikom wkrótce zupełnie otworzą się oczy i zrozumieją oni, że droga p. Jaworowskiego musiała doprowadzić związki do obecnego stanu i że rychło otrząsną się zarówno z Jaworowszczyzny, jak i Moraczewszczyzny, wracając do rzeczywistych klasowych związków zawodowych i tworząc jedną potężną organizację robotniczą.

Sromotna klęska Moraczewskiego w Gazowni jest tryumfem p. Jaworowskiego, ale krótkotrwałym.

Robotnicy zaczynają się opamiętywać.

Sic transit gloria Rajmundi.

RADA ADMINISTRACYJNA MIĘDZYN. BIURA PRACY

W dn. 28 stycznia rozpoczyna obrady w Genewie 51 sesja Rady Administracyjnej Międzynarodowego Biura Pracy.

Na porządku dziennym znajduje się, między innymi, sprawozdanie Komisji Specjalnej do badania sprawy bezrobocia, jego przyczyn i środków zaradczych.

Na Sesję tę wyjechał do Genewy poseł tow. Z. Żuławski.

WIEC PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH SPRAWA BEZROBOCIA

Wczoraj w sali Zw. Zaw. Pracowników Handlowych, Przemysłowych i Biurowych m. st. Warszawy (Sienna 16) przy udziale około 1000 osób odbyło się zgromadzenie pracowników umysłowych, celem omówienia aktualnych bolączek i postulatów pracowników umysłowych.

Po wyczerpującej dyskusji przyjęto pom. in. następującą rezolucję w sprawie bezrobocia:

„Rosnące z dnia na dzień bezrobocie wśród pracowników umysłowych ma charakter masowy i przewlekły. W tych warunkach Zgromadzenie wzywa Rząd, aby uruchomił jaknajspieszniej akcję pomocy dla tych pracowników umysłowych, którzy wyczerpali już zasilki ustawowe z Z. U. P. P.

Jednocześnie Zgromadzenie stwierdza, że w rękach Rządu jest cały szereg środków, mogących złagodzić klęskę bezrobocia, a w pierwszym rzędzie nieprzyjmowanie emerytów, pobierających powyżej 500 zł. na posady państwowe i samorządowe, oraz zwiększenie kontroli inspekcji pracy nad bezprawnie stosowaną pracą w godzinach nadliczbowych”.

PRZESILENIE RZĄDOWE WE FRANCJI

Paryż, 25 stycznia. (PAT.). Późno po południu senator Laval poinformował prezydenta Doumergue'a o stanie rokowań, które zamierza kontynuować w dniu jutrzejszym.

Grupa radykałów socjalnych uchwaliła rezolucję, głoszącą, iż stronnictwo gotowe jest popierać wszelkie usiłowania utworzenia gabinetu pojednania republikańskiego pod warunkiem, iż jego program przewidywać będzie utrzy-

manie polityki, zmierzającej do zapewnienia świeckiego charakteru państwa oraz kontynuowanie pokojowej polityki Brianda.

Z drugiej strony grupa deputowanego Louis Marin wyraziła gotowość przeprowadzenia narad z grupą Maginot'a na podstawie rezolucji, uchwalonej przez wspomnianą grupę, a przewidywającej poparcie polityki Brianda.

B. MINISTER PERET PRZED TRYBUNAŁ NAJWYŻSZY

Paryż, 25 stycznia. (PAT.). Na posiedzeniu parlamentarnej komisji śledczej jeden z deputowanych wystąpił z projektem rezolucji, domagającej się od Izby stawienia b. ministra Pereta przed Trybunałem Najwyższym. Szczegółowe sprawozdanie w tej sprawie jest już podobno zredagowane; wyszczególniać ma-

ono fakty, uzasadniające oskarżenie, ujawniać współwinnych oraz demaskować rozmaite nadużycia, m. in. nadużycia, zarzucane Besnardowi. Komisja śledcza rozpatrzy ma tekst sprawozdania, gdy deputowany Buyat, mianowany sprawozdawcą, przedstawi odpowiednie konkluzje.

PO ZAMKNIĘCIU SESJI RADY LIGI NARODÓW

Genewa, 25 stycznia. (PAT.). Briand złożył dziś wizytę Curtiusowi. Obaj mężowie stanu wyrażali w rozmowie swe zadowolenie z rezultatów obrad

komisji badań unji europejskiej oraz Rady Ligi, z których to rezultatów zarówno Francja, jak Niemcy mogą tylko odnieść korzyści.

SOCJALIŚCI HISPANSCY BOJKOTUJĄ WYBORY

Madryt, 25 stycznia. (PAT.). Komitet wykonawczy stronnictwa socjalistycznego w Madrycie uchwalił 258 głosami przeciwko 38 rezolucję, zalecającą powstrzymanie się od wyborów w dniu 1 marca r. b.

Stan wojenny został zniesiony w ca-

łej Hiszpanii, z wyjątkiem prowincji Madrytu i Huesca (nie zaś Saragossy, jak poprzednio donoszono). W prowincjach, gdzie zniesiono stan wojenny, cenzura przeszła w ręce władz cywilnych.

KATASTROFA AUTOBUSOWA

Bydgoszcz, 25 stycznia. (PAT.). Dziś o godz. 7.30 rano wydarzyła się przy ul. Frankiego, położonej wzdłuż lewego brzegu Brdy, katastrofa autobusowa, która pociągnęła za sobą śmierć 6-ku osób.

Rano przybył z Fordonu autobus p. Niewitewskiego, wiozący 18-u pasażerów. W chwili, gdy autobus zakręcał z ulicy Pocztowej na ulicę Frankiego, zaczął się toczyć w tył, a to na skutek bardzo silnej gołoledzi. Szofer autobusu, Gawczyński, usiłował uzyskać władzę na kierownicą, jednak koła pozbawione były oporu na jezdni i autobus toczył się dalej w kierunku rzeki. W ostatniej chwili szofer oraz właściciel autobusu, pełniący funkcje

konduktora, zorientowawszy się w niebezpieczeństwie, zdołali wyskoczyć. W kilka sekund później samochód wpadł do Brdy, zanurzając się w wodzie aż po dach. Czterech pasażerów, otworzywszy drzwi autobusu, zdołało wypłynąć i dobić do brzegu. Jednocześnie przez otwarte drzwi wlała się woda do wnętrza samochodu, zalewając pozostałych pasażerów. Zaalarmowano natychmiast straż pożarną, która po przybyciu na miejsce odrabiała siekierami dach autobusu, wydobywając z wnętrza napół przytomnych 8-u pasażerów. Na dnie autobusu leżały już tylko zwłoki 6-u innych pasażerów, którzy przed przybyciem straży utonęli.

DZIAŁALNOŚĆ P. K. O. W ROKU 1930

Rok 1930 zamyka P. K. O. znacznym powiększeniem swego stanu majątkowego oraz zwiększeniem i rozwojem wszystkich działów pracy zarówno pod względem ilościowym, jak i kwotowym. Jako największa instytucja oszczędnościowa - przekazowa w kraju, P. K. O. dążyła do udostępnienia jaknajszerszym warstwom ludności, możliwie dogodnych i pewnych form oszczędzania, oraz do popularyzacji obrotu czekowego, a w szczególności obrotu bezgotówkowego.

Kapitał złożony na książeczkach oszczędnościowych w P. K. O. wyniósł w dniu 31/XII. 1929 r. 140 milionów zł., osiągnął na koniec r. 1930 — 220 mil. zł. Czysty przyrost w roku 1930 kapitału oszczędnościowego wyniósł w P. K. O. przeszło 79 milionów zł., gdy w roku ubiegłym wzrost ten wynosił tylko 45 mil. zł.

Liczba osób oszczędzających w P. K. O. wzrosła w ciągu roku 1930 o 169,507 i wyniosła w dniu 31/XII. 1930 r. — 563,127 książeczek, zaś łącznie z książeczkami pochodzącymi z waloryzacji — 605,547 czynnych książeczek oszczędnościowych.

Rok 1930 był rokiem rekordowym pod względem przyrostu liczby oszczędzających w P. K. O. Dość zaznaczyć, że gdy w roku 1928 maksymalny przyrost miesięczny wynosił 13,848 książeczek, zaś w r. 1929 — 17,296, to w r. 1930 — cyfra maksymalnego przyrostu miesięcznego wynosiła już 19,000 książeczek.

Również i obrót czekowy, pomimo ogólnej niepomyślnej koniunktury gospodarczej i znacznego ograniczenia obrotów na rynku wewnętrznym, utrzymał się pod względem kwotowym mniej więcej na poziomie roku ubiegłego. Natomiast pod względem ilościowym — wzrost obrotu czekowego P. K. O. w roku 1930 jest bardzo znaczny. Gdy bowiem ogólna liczba operacji czekowych w r. 1929 wynosiła 30 milionów, to w roku 1930 osiągnęła ona cyfrę 34 milionów, a więc o 4 miliony operacji więcej. Ogólna kwota obrotów czekowych P. K. O. osiągnęła w roku sprawozdawczym 23,8 miliardów zł., gdy w roku ubiegłym 24 mil. zł. Natomiast obrót bezgotówkowy P. K. O. wykazał znaczne powiększenie się. Z cyfry ogólnego obrotu czekowego P. K. O. przypadło na obrót bezgotówkowy 15 miliardów zł., czyli 63% ogólnych obrotów, gdy w roku ubiegłym obrót bezgotówkowy wynosił tylko 61% ogólnych obrotów czekowych P. K. O. Kapitał złożony na rachunkach czekowych wyniósł w dniu 31/XII. 1930 177 milionów

zł., zaś łącznie z przekazami 216 mil. zł.

Liczba czynnych kont czekowych P.K.O. wynosiła na koniec r. 1930 — 65,132, a więc zwiększyła się o 2,693 kont.

Suma kapitału pochodzącego z obrotu oszczędnościowego i czekowego P. K. O. wynosi 504 milionów zł.

Lokatę i fruktyfikację tych kapitałów dokonywała P. K. O. w roku sprawozdawczym w sposób bardzo przezorny, pod kątem zapewnienia instytucji jaknajdalej posuniętych płynności, bezpieczeństwa i rentowności. Zatrzymując część kapitału, jako pogotowie kasowe w kasach własnych i na rachunku żyrowym w Banku Polskim i urzędach pocztowych, P. K. O. dążyła do użytkowania pozostałych kapitałów w ten sposób, by utrzymując zupełną płynność spełniały one w życiu gospodarczym rolę ożywczą.

Akcje kredytową P. K. O. prowadziła droga pośrednia, głównie przez Bank Gospodarstwa Krajowego i Państwowy Bank Rolny, którym P. K. O. przez zakup ich obligacji i listów zastawnych — dostarczała płynnych kapitałów. Ogólna kwota kredytów pośrednich P. K. O. udzielonych w postaci zakupu papierów wartościowych wyniosła w dniu 31/XII. 1930 r. przeszło 313 milionów zł., a więc o 65 mil. zł. więcej, niż w roku ubiegłym.

Dzięki kapitałom uzyskanym z P. K. O. — Bank Gosp. Kraj. mógł udzielić w roku 1930 szeregu pożyczek na cele inwestycyjne dla miast.

Bezpośrednia działalność kredytowa P. K. O. ograniczała się w roku sprawozdawczym do udzielania pożyczek lombardowych, skupu weksli i akceptów, a wreszcie pożyczek wekslowych (będących w likwidacji). Ogólny stan wszystkich kredytów bezpośrednich wyniósł w dniu 31/XII. 1930 r. 17,5 mil. zł.

Na specjalne podkreślenie zasługuje szybki rozwój działu ubezpieczeń na życie w P. K. O. W ciągu zaledwie 2½ lat działalności wydała P. K. O. 40 tysięcy polis ubezpieczeniowych na ogólną sumę ubezpieczeniową przeszło 104 mil. zł.

Suma bilansowa P. K. O. osiągnęła w dniu 31/XII. 1930 r. cyfrę 555 mil. zł., a więc w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła o 51 mil. zł.

Cyfrę tę świadczya wymownie o silnym wzroście kwotowym obrotów P. K. O. Obok jednak wzrostu kwotowego czynności i obrotów P. K. O. wzrosły również bardzo znacznie pod względem ilościowym.

DZIAŁ PRAWNY ODPOWIEDZI

Z. P. Wyrok Sądu, zasądzaający należność z wekslu jest zupełnie słuszny, skoro nie posiadacie żadnego pismennego dowodu; stwierdzającego fakt uiszczenia należności wekslem objętej. O ile jednak zapłała suma wekslowej została przez Was uskuteczniiona, wprawdzie bez pismennego pokwitowania ale w obecności świadków, i zaspokojony przez Was wierzyciel ponownie domaga się zapłaty — winniście złożyć skargę do prokuratora, czyn wierzyciela, domagającego ponownie zapłacenia już uiszczonej należności przewidziany jest w p. 3 art. 611 k. k. Przy ewentualnej rozprawie zameldujecie powództwo cywilne o zwrot nadpłaconej kwoty.

A. T. Grodzisk Mazow. Dozorca w rzeźni zarówno zatrudniony przy pilnowaniu jak i niezależnie od tej funkcji bez względu na ilość lat zatrudnienia i sposób wypłacania wynagrodzenia (dziennie, tygodniowo czy miesięcznie) jest pracownikiem fizycznym i przy zwolnieniu pracodawcę obowiązują jedynie dwutygodniowe wypowiedzenie umowy. Rzecz prosta, możecie się domagać wynagrodzenia za pracę w godzinach t. zw. nadliczbowych — za pierwsze dwie — w stosunku o 50 proc. wyższym, za następne — 100 proc. — od płacy normalnej. Zaznaczam, iż normalny czas pracy dla osób zatrudnionych przy dozorowaniu, pilnowaniu i t. p. prawo określa w wysokości nie 8 ale 12 godzin.

B. J. M. Nowogródek. Skoro zatrudnieni jesteście w kinie miejskim, którego właścicielem jest miasto, pracodawcą Waszym jest magistrat. O ile jednak miasto — kino wydzierżawi, nadto; jak zaznaczyć, dzierżawca przejmując w umowie wszystkie prawa i obowiązki magistratu względem pracowników i pozostawi Was nadto na dotychczasowym stanowisku — prawa i obowiązki pracodawcy względem Was przyjmuje również dzierżawca. Wszelka zmiana warunków umowy nastąpić może jedynie po uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniu dotychczas obowiązujących strony warunków umownych.

Jan Groszek, Falenica. O ile sprawa zo-

stała siłą faktu zawieszona wskutek wojny, należy do Sądu Apelacyjnego, do którego sprawa przeszła z apelacją zwrócić się z podaniem o wycofanie jej z archiwum i nadanie biegu.

Fr. Golonka, Białowieża. Decyzja Zarządu obwodowego funduszu bezrobocia jest oczywiście niesłuszną, skoro spóźnione Wasze zgłoszenie nastąpiło nietylko nie z Waszej winy, ale wprost z winy samego Funduszu. Od decyzji odmownej Zarządu słusznie odwołaliście się do obwodowej komisji odwoławczej (termin na zgłoszenie odwołania — 8-dniowy). Komisja winna zażalenie Wasze rozstrzygnąć w ciągu dni 14. Decyzja Komisji jest ostateczna. Może ona być uchylona przez Ministra Pracy i Op. Społ. jedynie jednak na wniosek Zarządu Głównego Funduszu, do którego też należałoby się zwrócić w razie niepomyślnego orzeczenia Komisji. 2) O ile wydane przez pracodawcę, choćby to i był Urząd Państwowy, świadectwo pracy nie odpowiada rzeczywistości, i rodzaj Waszego zatrudnienia został z uszczerbkiem dla Was mylnie przedstawiony — należy pracodawcę postawić w zwłoce — wezwaniem notarialnym, a następnie zapoznać go przed Sądem, domagając się wydania właściwego świadectwa i ewent. również odszkodowania za każdy dzień zwłoki, powodującej dla Was szkody.

M. K. H. 1) Każdy robotnik, ubezpieczony w Funduszu Bezrobocia, niezależnie od jego stosunków rodzinnych, w razie zwolnienia go z pracy ma prawo do świadczeń ze strony Funduszu, 2) Samowolne opuszczenie pracy pozbawia prawa do świadczeń. Fundusz gwarantuje wkładki nie więcej, 3) O ile gwałtownia była wypłacana stale w drodze ustalonego w firmie zwyczaju, zaś w roku bieżącym wypłata nie nastąpiła, przyczem warunki umowy nie zostały wypowiedziane we właściwym trybie i terminie, macie pełne prawo do poszukiwania w Sądzie Waszej należności.

DZIŚ W PARLAMENCIE

Dzisiaj od rana obradować będzie Komisja Budżetowa Sejmu nad budżetem Min. Skarbu, przyczem przedstawiciele klubów wypowiedzą się o exposé kierownika Min. Skarbu, Matuszewskiego.

O godz. 11 rano zbiera się Senat. Na porządku dziennym wybór 4 członków Trybunału Stanu, sprawa Monopoli Zapalczanego i pożyczki zapalczanej, oraz wniosek Klubu Narodowego w sprawie Brześcia.

O godz. 4 popoł. odbędzie się posiedzenie Sejmu.

KLUB CHŁOPISKI

Dzisiaj przed posiedzeniem sejmowym odbyć się ma narada klubu posłów chłopskich dla ustalenia kandydatury ugrupowań włościańskich przy wyborach członków Trybunału Stanu.

CYRK Dziś 815 wiecz. Program i d. c. walk

Walcza:

- 1) SZTEKKER—LE FAVRE
- 2) dec. MARTYNOW—WILLING
- 3) SAINT-MARS—DOSE
- 4) dec. HENRY KLEY—GRIKIS

SZTAFETA ROBOTNICZA

TYGODNIK SPORTOWY

Rok III

Warszawa, 26 stycznia 1931 r.

Nr. 4

ZE SPORTU ROBOTNICZEGO MISTRZOSTWA W.R.S.K.O.

PING-PONG.

Rozegranie w ubiegłym tygodniu mecz ping-pongowy o mistrzostwo przyniosły następujące wyniki:

Skra II — Gwiazda II 2:5.

Skra I — Gwiazda I 1:6.

Zar II — Gwiazda II 3:4.

Zar I — Gwiazda I 2:5.

Marymont II — Zar II 1:6.

Marymont I — Zar I 2:5.

Najbliższe spotkania odbędą się w następujących terminach:

26 stycznia: lokal Marymontu godz. 18: Gwiazda II — Marymont II, Gwiazda I — Marymont I, lokal Zaru godz. 18: Zar II — Elektryczność II, Zar I — Elektryczność I.

27 stycznia: lokal Skry godz. 18: Skra II — Sarmata II, Skra I — Sarmata II, lokal Tur'a godz. 20: Czarni — Tur Wola.

29 stycznia: lokal Czarnych godz. 18: Skra II — Czarni II, Skra I — Czarni I, lokal Zaru godz. 18: Gwiazda II — Zar II, Gwiazda I — Zar I.

KOSZYKÓWKA

W ubiegły czwartek mecze koszykówki nie były zbyt ciekawe. Przyczyniły się do tego dość niska klasa drużyn, jak również brak rywalizacji. Jedynie mecz Marymont I z Sarmatą dał więcej emocji, chociaż i tu zbyt wielką przewagę Marymontu pozabawiła widzą prawdziwej sportowej przyjemności.

Wyniki:

Skra II — Start III (kobiety) 30:0.

Skra II — Skra kolarze 27:14.

Marymont II — Sarmata II 34:8.

KOBIECY KURS SPORTOWY W WARSZAWIE

Już 29 stycznia rozpoczyna się w Warszawie kobiecy kurs sportowy. Kurs ten został bardzo starannie przez Wydział Kobiecych ZRSS przygotowany, to też niewątpliwie zostanie on obślanany licznie. Jak już podawaliśmy poprzednio, uczestniczki będą mieszkaly w ognisku. Pościel otrzymują na miejscu, lecz ze względu na sezon zimowy winne przeywieść ze sobą koce.

Skutkiem starań ZRSS Państwowy Urząd WF i PW w Warszawie wystosował do DOK I, IV i X oraz do Okr. urzędów WF i PW pismo, w którym prosi o okazanie pomocy ZRSS w przygotowaniu kandydatów do zawodów olimpijskich, to też, powołując się na ten okólnik i pisma PUWF do ZRSS — I. dz. 6147/spół. i 6197 społ. RSKO i kluby winne zgłaszać się po zniżki kolejowe do odpowiednich Okr. Urzędów WF i PW, lub o ile w danej miejscowości Okr. Urzędu WF niema, — do oficera, który kieruje wychowaniem fiz. w jednym ze stacjonowanych w danej miejscowości pułków.

Z OSTATNIEGO KOMUNIKATU ZRSS

W ostatnim komunikacie ZRSS z dn. 17 stycznia b. r. ukazało się ogłoszenie, które w dosłownym brzmieniu podajemy:

„Podajemy do wiadomości, iż organ ZRSS „Sztafeta Robotnicza” ukazuje się jako dodatek do „Robotnika” co po niedzialek. Poza tem w „Robotniku” stale ukazują się komunikaty ZRSS, obwieszczenia i okólniki. Obowiązują one na równi z bezpośrednio rozsyłanymi przez ZRSS. Wobec powyższego gorąco polecamy wszystkim członkom ZRSS prenumerowanie „Robotnika” (adres Redakcji: Warszawa, Warecka 7, I piętro), gdyż w ten sposób najłatwiej i najszybciej możecie dowiedzieć się rzeczy ciekawych i wiele dla uprawiających sport — pożytecznych. Koszt prenumeraty — na prowincji zaledwie zł. 5 gr. 40 miesięcznie.

ZRSS WALCZY Z ALKOHOLIZMEM

W związku z akcją przeciwalkoholową, jaką prowadzi ZRSS wśród robotników, Sekretariat ZRSS wszął wszyskie RSKO i poszczególne kluby do składania sprawozdań z walki z alkoholizmem w roku ubiegłym (w jaki sposób była zorganizowana? ile urządzono pogadanek, odczytów, pokazów? Ile świetlic uruchomiono? Ile przeciętnie osób do tych świetlic uczęszcza? itd.).

MESKI KURS INSTRUKTORSKO-ORGANIZACYJNY W WARSZAWIE.

Wzorem lat ubiegłych, nie zważając na ogromne trudności finansowe, ZRSS organizuje i w roku bieżącym w okresie od 15 lutego do 1 marca r. b. (włącznie) męski kurs instruktorsko-organizacyjny.

Kurs taki ma wielkie znaczenie dla całego ruchu robotniczego sportowego, gdyż słuchacze poza korzyściami osobistymi będą mogli racjonalnie prowadzić

Uważając, iż pismo sportowe nie może, a raczej nie powinno ograniczać się jedynie do kroniki i informacji z odbytych zawodów sportowych, a winno również zapoznawać czytelników z samą istotą danej gałęzi sportu, postanowiliśmy od czasu do czasu poświęcać trochę miejsca na tego rodzaju sprawy i w pierwszym rzędzie zajmujemy się hokejem, jako najbardziej aktualną gałęzią sportu w tym okresie.

We wszystkich krajach zima upływa pod znakiem gry w hokeja. Rok rocznie od 7 lat rozgrywane są oficjalne mistrzostwa świata, które cieszą się niesłabnącym powodzeniem w całym świecie sportowym. Sport ten ma cały szereg zalet, o których jednak nie będziemy mówili, a zajmujemy się jedynie stroną techniczną, ażeby czytelnik mógł sobie zdać sprawę, na czym ta gra polega.

Hokej, jako gra wyprowadza swój początek z Kanady, gdzie warunki klimatyczne są bardzo sprzyjające dla rozwoju tego sportu. Najlepszymi też hokeistami na świecie są kanadyjczycy, którzy tytuł mistrza świata dzierżą od początku rozgrywania mistrzostw.

Na czym polega gra w hokeja?

Otóż hokej jest gra, prowadzoną na lodzie. Udział w grze biorą dwie drużyny, złożone z 6 graczy każda (bramkarza, dwu obrońców i trzech atakujących). Gracze zaopatrzeni są w specjalnie do tej gry zrobione „kije”, przy pomocy których, posuwają krążek po

lodzie. Celem gry jest wrzucenie krążka do bramki przeciwnika, i za uzyskanie tegoż liczy się 1 punkt dla zdobywców. Zwycięstwo uzyskuje drużyna, która więcej razy umieściła krążek w bramce przeciwnika. Gra trwa 45 minut i podzielona jest na 3 tercje po 15 minut. Boisko o wymiarze 60 mtr. X 30 mtr., otoczone jest t. zw. „bandą” (deski, wysokości do 30 cm.), która nie pozwala na uciekanie krążka poza obręb boiska.

Grę rozpoczyna się przez wrzucenie krążka przez sędziego pomiędzy kije dwu ustawionych przeciwników na środku boiska. W ten sam sposób rozpoczyna się gra po uzyskaniu bramki i po przerwaniu gry z jakiegokolwiek powodu, wówczas jednak w tem miejscu, w którym została gra przerwana (w każdym miejscu boiska).

Za celowe, a nie przepisowe przeszkadzanie w grze przeciwnikowi, umyślne uszkodzenie ciała, wytrącenie kija z ręki itp., sędzia usuwa danego gracza z boiska na przeciąg kilku minut, zależnie od swej oceny.

Zasadniczą cechą hokeja jest przepis, zabraniający w grze podawania krążka partnerowi do przodu, a zezwalający jedynie na podanie do tyłu, bądź równolegle. Jedynie na odcinku boiska 20-metrowym, licząc od swej bramki, wolno krążek podawać do przodu. Cecha ta jest bardzo charakterystycznym dla hokeja, gdyż w innym sporcie ten zakaz nie istnieje.

Za przekroczenie tego przepisu sędzia przerywa grę i rozpoczyna ją przy rozpoczęciu gry.

Powiedzenie jednak „podanie do tyłu, lub równolegle”, odnosi się właściwie nie do krążka, a do gracza, któremu krążek zostaje podany. Mianowicie, jeżeli nawet krążek został posunięty w przód, jednak podający gracz wyjechał tak daleko do przodu, że znalazł się w chwili dotykania krążka przez swego partnera, bliżej lub w równej odległości od bramki przeciwnika, podanie takie jest ważne. Jest to t. zw. „wyrównanie”.

Ostatnim wreszcie przepisem, krępującym graczy jest zakaz brania udziału w grze, gdy gracz wraca od bramki przeciwnika i bezpośrednio atakuje. Ten przepis coprawda częściowo pokrywa się z poprzednim.

Wreszcie bramkarza ogranicza również przepis, nie pozwalający mu na wyrzucanie krążka do przodu, a pozwalający jedynie na podanie w bok.

Tak więc w ogólnym zarysie wygląda gra w hokeja. Przepisów szczegółowych jest więcej, jednak dla przeciętnego widza wystarczą te wiadomości.

Szczegóły można znaleźć w przepisach hokejowych, wydanych przez P. Z. A. L., jednak te uwagi, zawarte w powyższym artykule wystarczą całkowicie do zorientowania się w grze.

K. B.

RÓŻNE WIADOMOŚCI PRZYKRA SPRAWA.

Międzynarodowa Unja Kolarska wydała zakaz startowania kolarzom zagranicznym na torze Unionu w Heleńowie, gdyż Union nie uregulował swych należności w stosunku do zawodników szwajcarskich i niemieckich, którzy w r. ub. startowali w Łodzi.

PROFESJONALIZM W PIŁKARSTWIE FRANCUSKIM.

Walne zgromadzenie Francuskiego Zw. Piłki Nożnej postanowiło wprowadzić oficjalnie profesjonalizm.

DŹWIĘKOWIEC FOX'A NA MISTRZOSTWACH HOKEJOWYCH ŚWIATA.

W początkach lutego przyjeżdża do Polski specjalna ekspedycja objazdowa wytwórni filmowej Foxa ze Stanów Zjednoczonych, której zadaniem jest zanotowanie na taśmie dźwiękowej aktualności polskich.

Pierwszą imprezą sportową w Polsce, która zostanie sfilmowana przez świetnych operatorów amerykańskich, będzie turniej o hokejowe mistrzostwo świata w Krynicy (1 — 8 lutego). Film ten dzięki olbrzymiemu zasięgowi wpływów Foxa obiegnie ekrany całego świata.

W ten sposób hokejowe mistrzostwa świata w Krynicy staną się raz jeszcze potężnym atutem propagandowym dla Polski.

Program pobytu operatorów Foxa w Krynicy (3 — 8 lutego) przewiduje zdjęcia z turnieju, kuligu, okolic Krynicy itd. Będą to pierwsze zdjęcia dźwiękowe aktualności polskich.

TRANSMISJE RADJOWE W CZASIE MISTRZOSTW HOKEJOWYCH W POLSCE.

„Polskie Radio” opracowało już ściśle plan emisji radiowych z hokejowych mistrzostw świata w Krynicy (1 — 8 lutego).

Dnia 5-go lutego o godz. 21.45 jeden z najwybitniejszych literatów polskich wygłosi odczyt, wprowadzający radiosłuchaczy w sens odbywających się zawodów. W dniach 6, 7 i 8-go lutego będzie transmitowana codziennie część jednego z najciekawszych meczów (jedna tercja). Na zakończenie turnieju dnia 8-go lutego wyniki zawodów i ich znaczenie zostanie streszczone w ciekawym feljetonie (godz. 21.45).

Pozatem codziennie od 1 do 8 lutego wygłaszany będzie o godz. 23.45 komunikat o przebiegu zawodów hokejowych.

Wczorajsza niedziela w sporcie

ZWYCIĘSTWO SKRY W MECZU BOKSERSKIM NAD WARSZAWIANKĄ 10:4

W sobotę w sali ośrodka W. F. został rozegrany mecz pięściarski pomiędzy Skrą kombinowaną i Warszawianką. Skra wystawiła jedynie Strzelca i Olszewskiego z drużyny pierwszej, jednak pomimo to mecz wygrała w stosunku 10:4. Walczyli 7 par, przy czym zawodnicy Warszawianki 2 razy zremisowali i jedną walkę wygrali walkowerem z powodu niestawienia się chorego zawodnika Skry.

Mecz rozpoczął się niemal z półgodzinnym opóźnieniem pomimo, iż zawodnicy czekali oddawna rozebrani. Winę opóźnienia ponosi komisja sędziowska, która przybyła zbyt późno.

Walki naogół były bardzo ciekawe. Prowadzone na dość wysokim poziomie, w bardzo szybkim tempie i z wielkimi mpościewieniem ze stron, zawodników.

Mecz rozpoczyna spotkanie w wadze muszej.

Lewicki (S) — Klepper (W), która

pracę sportową i organizacyjną w swoich klubach.

Kurs ten winien być wykorzystany jaknajbardziej zwłaszcza przez kluby słabsze, którym właśnie instruktorzy i organizatorzy w pierwszym rzędzie są potrzebni. Warunki programu kursu przedstawiają się następująco:

Uczestnicy otrzymują ulgowy przejazd koleją (50%), utrzymanie i noclegi na miejscu.

Wpisowe wynosi złotych pięć, płatnych zgóry na konto czekowe ZRSS Nr. 17870 do PKO (można wpłacać w każdym urzędzie pocztowym).

Poza ćwiczeniami sportowymi program przewiduje: wykłady z dziedziny praktycznych wiadomości technicznych sportowych, gimnastyki, gier sportowych, wiadomości technicznych w sędziowaniu itd., oraz wykłady z dziedziny higieny, m. in. o szkodliwości używania alkoholu. Wykłady wygłaszane będą przez najwybitniejszych znawców sportu w ogóle i sportu robotniczego w szczególności. M. in. wykładają będą: t. t. Pużak, Rektor Uniwersytetu Warszawskiego prof. Michałowicz, Dr. Henryk Kołodziejski, dr. Jerzy Michałowicz, Pietrusiak, Pozner, instruktor olimp. Kałuża, p. Rusecki i in.

Uczestnicy otrzymują koce i prześcieradła na miejscu. Ze sobą przynieść należy: menażkę do jedzenia, bieliznę osobistą (2 zmiany), ręcznik, mydło, szczotkę do zębów, kostium lekkoatletyczny i pantofle gimnastyczne.

Projektowane są wycieczki kwalitrawnie zabytków, uczęszczanie do teatrów (za co uczestnicy nie płacą). Zgłoszenia należy nadsyłać niezwłocznie.

po równorzędnej walce, kończy się remisem.

Waga kogucia: Wódka (S) — Czuliwiczak (W).

Jeszcze raz Olszewski pokazał się z jaknajlepszej strony. Wytrzymały i dobry technicznie — w niedalekiej przyszłości może być groźny dla każdego boksera. Przeciwnik jego z silnym ciosem, nie mógł sobie poradzić z dobrze robiącym uniki Olszewskim i przegrał zasłużenie na punkty.

Waga piórkowa: Nader (S) — Stowacki (W).

Poraz pierwszy występujący na ringu Nader, dzięki swej odwadze i zacięciu wygrywa na punkty z zupełnie niezłym Stowackim.

Waga kogucia: Wódka (S) — Czubiński (W).

Czubiński wygrywa walkowerem na skutek niestawienia się chorego Wódki.

Waga piórkowa: Jaworski (C) — Stef (W).

Tak zaciętego zawodnika, jakim okazał się młody Jaworski, rzadko spotyka się na ringu. Pomimo, iż Stef był lepszy technicznie, nie mógł nie zrobić, ciągle atakującemu przeciwnikowi, idącemu nadzwyczaj odważnie na ciosy. Walka nierozstrzygnięta.

Waga lekka: Wichliński (S) — Wojslawski (W).

Lepszy pod każdym względem Wichliński łatwo wypunktowuje przeciwnika.

Waga półśrednia: Strzelec (S) — Zarzecki (W).

Najciekawsze spotkanie wieczoru. Strzelec zahartowany w walkach z asami bokserskimi, przez ciągle naprzód, trafiając bardzo często prawą, dobrze stosującego zwarcie Zarzeckiego. Walkę pewnie na punkty wygrał Strzelec.

Sędziował w ringu p. Bednarek.

NARCIARSKIE MISTRZOSTWA WARSZAWY

Na Bielanach rozegrane zostały zawody narciarskie o mistrzostwo Warszawy przy bardzo kiepskich warunkach terenowych, spowodowanych odwilżą. Bieg główny 16 km.: 1) Kawa (AZS) 1:46:09, 2) Jaworski (AZS) 1:47:20, 3) Heneberg (AZS) 1:50:07, 4) A. Schiele (WKN) 1:51:40, 5) Skolimowski, 6) Chojceki; bieg pań 8 km.: 1) Grotowska (AZS) 1:00:15, 2) Jablczynska (AZS) 1:07:20, 3) Trynieszewska (AZS) 1:08:20, 4) Jasińska (AZS) 1:09:37, 5) Iwaszkiewiczówna (AZS), 6) Andruszewiczówna (Abs. PIWF). Wśród panów odznakę brązową zdobyło 4-ch, wśród pań odznakę srebrną — 5, a odznakę brązową — 7. Poza tem rozegrano bieg 12 km. na odznakę przy udziale około 100 zawodników i bieg chłopców 4 kmp.

MECZE HOKEJOWE W STOLICY

W Warszawie odbyły się wczoraj następujące mecze hokejowe:

Warszawianka — ZASS, 0:0. Mecz na boisku Skry o mistrzostwo kl. B. rozegrany na topiejącym lodzie.

Pozostałe mecze o mistrzostwo kl. B. a mianowicie: Marymont — Skra i AZS, II — Legia II nie doszły do skutku.

Tabela rozgrywek jest następująca: 1) Marymont 2 pkt. st. br. 5:1, 1) Skra 2 pkt. st. br. 5:2, 3) Warszawianka 1 pkt. st. br. 2:5, 4) ZASS, 1 pkt. st. br. 1:5.

Mecz Legia — AZS. nie został rozegrany z powodu odwilży.

Łotwa — Polska

MIĘDZYPANSTWOWY ROBOTNICZY MECZ HOKEJOWY

W przyszłą niedzielę, t. j. 1-go lutego o godz. 11-ej na boisku Skry odbędzie się najciekawszy mecz hokejowy Warszawy obecnego sezonu, pomiędzy reprezentacją łotewską i polską.

Towarzysze łotewscy, jadąc na olimpiadę do Mürzschlag, zatrzymają się na jeden dzień w Warszawie. Korzystając z okazji ZRSS, urządził to spotkanie, które będzie mogło służyć jako miernik naszych szans na olimpiadzie robotniczej, na którą ze względu na beznadziejny stan finan-

sowy, pojechać nie będziemy mogli. Tegoż dnia w przerwach meczu jeden z towarzyszy łotewskich zademonstruje jazdę sztuczną.

Skład reprezentacji Polski prawdopodobnie będzie wyglądał następująco:

Lapiński, Głowacki, Przeorowski, Skultety z Marymontu i Polak, Smorsarski I, Smorsarski II, Blaszczyk II, Błażalek II ze Skry.

1-go lutego cała Robotnicza Warszawa sportowa spotka się na meczu.

Drużyna piłkarska RSK. Skra, mistrz kl. A W.O.Z.P.N., która w poprzednią niedzielę pokonała Ruch 7:3, i zwycięstwem swem zapewniła Rob. Klub. Sport. Zniczowi z Pruszkowa po zostanie w kl. A.

Z ŻYCIA PARTJI

WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

WTOREK, 27 b. m.

WOLA - CZYSTE godz. 7 wiecz. posiedzenie Komitetu.

NOWE-BRUDNO godz. 7 wiecz. posiedzenie Komitetu.

KOŁO ELEKTROWNI P. P. S. o godz. 6 wiecz. w lokalu Czerwonego Krzyża 20 zebranie członków Koła.

OCHOTA godz. 7 wiecz. posiedzenie Komitetu.

KOŁO KOLEJOWE P. P. S. o godz. 4 po poł. w lokalu Siedzibna 5 m. 10 zebranie członków Koła.

RUCH KOBIECY

KONFERENCJA KOBIEC P. P. S. We wtorek, dn. 27 b.m. o godz. 7 wiecz. w lokalu przy ul. Leszno 53, parter Do roczna Konferencja kobiet P. P. S.

Porządek obrad: 1) Referat tow. p. o. Norberta Barlickiego. 2) Sprawozdanie z działalności i kasowe. 3) Wybory władz Wydziału. 4) Wybór delegatów na Konferencję Okręgową. 5) Wolne wnioski.

NA WARSZAWSKI WYDZIAŁ KOBIEC P. P. S. Byłe kolonistki F. Welkierówna, J. Welkierówna, Wojciechowska, Zawistowska, Dąbrowska, Schabowicz, Olkusa, Gogolowa, Wasilewska, Jasińska, Bałdowska, Siwczyńska z. 19.

Organizacja Młodzieży T. U. R.

KOŁO IM. I. DASZYŃSKIEGO (Nowo-Sielecka 1). We wtorek, dnia 27 b. m. o godz. 8 wiecz. odbędzie się ogólne zebranie członków Koła z referatem tow. Mitmera.

POLA NEGRI PALACE

Pl. Teatralny Początek o 6. W soboty i niedziele początek o 4-ej. CENY OD ZŁ. 1.—. OSTATNIE DNI

„Tryumf miłości”

W rolach głównych: Charles Rogers, Nancy Carroll. NADPROGRAM: Dodatek Fleischera. Aparatura Western Electric.

Kino FILHARMONJA

Jaśna 5. Początek 6, 8 i 10.

„EGZOTYCZNA KOBIETA”

pulsujący namietnością dramat dziewczęcej miłości. W rolach głównych: Lenora Ulric, Farrel MacDonald, Charles Bichford.

Nad program: dodatki i aktualności dzwinkowe.

Dźwięk. UCIECHA Złota 46 72

kino p. 6, 8, 10.

MAURICE CHEVALIER

Jeanette Mc. Donald w dzwinkowym filmie Ernesta Lubiticha „PARADA MIŁOŚCI”

DZWIĘKOWE KINO

„TĘCZA”

Przejazd 9. Początek 6.15, w sobotę i niedzielę 4 pp. Dzisiaj i codziennie

Liliana Harvey z Olą Czechową w swojej najnowszej i najwspanialszej kreacji dzwinkowej p. t.

„DROGA DO RAJU”

Nadprogram: Tygodnik oraz dodatki dzwinkowe Aparatura Western Electric.

KINO-KOMETA Chłodna 49

Teatr Tel. 48-51

„Warta nocna”

Na scenie występy artystów: Nina Bielicki, Henio Domański, Kazimierz Chrzanowski, Stanisława Balcerakówna, Konrad Ostrowski, Irena Topolnicka, Adam Daal oraz Girls baletu K. Ostrowskiego.

Najwytworniejszy Kino-Teatr Dzwinkowy stolicy

MAJESTIC NOWY-SWIAT Nr. 43

początek 6, w niedzielę i święta 4. Kusząco piękna ALMA BENNET Zdobycza serc niewieści Ricardo CORTEZ w potężnym dzwinkowym dram. erotycznym

SZALONY KARNAWAŁ

Nad program: najnowszy tygodnik dzwinkowy „Pathé” i arcydowcip, rysunkowa Walika byków Ceny miejsc od 1 złotego

KINO CASINO

Nowy-Swiat 50 Początek o g. 4, 6, 8, 10

WIELKI POLSKI DZWIĘKOWY FILM MORSKI

wg. arc. St. Żeromskiego p. t.

„Wiatr od morza”

W rolach gł.: Marja Malicka, Adam Brodzisz, Kaz. Juncosza-Stępowski, Eug. Bodo Aparatura dzwinkowa „Western Electric” CENY MIEJSC OD 1 ZŁ.

Kino Dźwięk. COLOSSEUM Początek o g. 4-ej

Wielki program śmiechu i humoru WILLIAM HAINES, SLIM (Karol Dane), ANITA PAGE w zachwycającym szampańskim filmie

„Marynarz szuka miłości”

NAD PROGRAM: Film i Flap w przebojowej komedii „Miłość Angora”

Mała Sala początek o godz. 12.

„DZIEWICA ORLEAŃSKA”

Dla młodzieży dozwolone. CENA zł. 1 i 1.50

4tygo OKRESU

PREMIEROWEGO

„MONTE CARLO”

UKOŃCZONE. ROZPOCZYNA SIĘ OKRES MASOWEJ FREKWENCJI W KINIE

ŚWIATOWID

Marszałkowska 111

Dźwiękowy-Kinoteatr MIEJSKI

Długa 25 Hipoteczna 8

Początek o godz. 6.30

w soboty i niedzielę o godz. 5 p. p.

Dla młodzieży dozwolony

Arka Noego

NADPROGRAM.

Kino dźwiękowe ATLANTIC

Chmieleńska 33. Początek 6, 8, 10.15

DZIS

Po raz pierwszy w Warszawie!

„WESOŁY TYDZIEŃ METRO”

W programie: pełne humoru komedje, rewja w naturalnych kolorach, aktualności, groteska FLEISCHERA oraz rewelacyjny film w wyk. słynnej trupy psów RENFRO p. t. „Psi trójkąt”

Kino „WISŁA” Tamka Nr. 34

vis a vis Cyrku

Wielki film egzotyczny p. t.

„BIAŁE CIENIE”

NA SCENIE REWJA p. t.

„Serwus Powieśle”

z udziałem całego zespołu 10 osób p. kier. art. lit. ARKADJUSZA POŁANSKIEGO.

Początek o godz. 3-ej.

KINO-REWJA ZNICZ

ŚNIADECKICH 5. TEL. 11405

Dzisiaj i dni następnych

Wielkie święto polskiej wytwórczości filmowej

„TREDOWATA”

w nowym opracowaniu.

W roli głównej Jadwiga Smosarska.

NA SCENIE: Onufry i Tajemnica z udziałem całego zespołu pod kier. I. Truszkowskiego i ulubienicy publiczności Janniny Winiarskiej.

Ceny miejsc od 1 zł. 25 gr.

Początek o g. 5 pp., w niedzielę i święta 2 pp.

Dźwiękowe Kino-Variete ŚWIT Wolska 14

Dzisiaj i dni następnych

Niebywały interesujący program

ŻÓŁTOLICY KAPITAN

dramat egzotyczny-erotyczny-dzwinkowy-śpiewny

W roli gł. bohater filmu „Burza nad Azją” INKISZYŃIEW oraz tancerka D’AL-AL.

Ponadto na scenie wielka REWJA, udział biorą: Maksio Boczkowski (humor), Aleksandryscy (duet taneczny), Fellni (charak. subretka) i inni

Kino dźwiękowe „ROXY” dawniej „ŚWIT” Wolska Nr. 14.

OD DZIS Wielki film mówiono-śpiewny p. t.

„ŚPIEWAJĄCY BŁAZEN”

Dramat wesółka, który musi bawić tłum w chwili gdy mu serce pęka.

W roli głównej Al. Jolson SONNY BOY

Na scenie: Występy artystów, udział biorą: Aleksandryscy, M. Boczkowski, M. Podolska, B. Malinowski i inni. — Orkiestra salonowa.

Początek 6, 8, 10 codziennie, oprócz świąt od 5—7 seans ulgowy, na wszystkich miejscach 1 zł.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

KRONIKA STOLECZNA

NOWE LAMPY GAZOWE.

W najbliższych dniach Gazownia miejska przystąpi do ustawiania nowych lamp gazowych na ul. Kilińskiego i Świętojańskiej. Nowe lampy mają dużo większą siłę światłą oraz odznaczać się będą b. ładnym wyglądem, tak, że stanowią będą obiekty dekoracyjne.

RZĄDCY DOMU.

W r. ub., na mocy zarządzenia władz, Biuro ewidencji ludności przystąpiło do rejestrowania rządów domów. Rządcy mają obowiązek przedstawienia deklaracji podpisanej przez właścicieli poszczególnych domów, upoważniających do prowadzenia meldunków. Kilkuset rządów nie załatwiło we właściwym czasie wymaganych od nich formalności, wobec czego będą wzywani do Biura ewidencji ludności. W razie niezgłoszenia się, zostaną oni pozbawieni prawa wykonywania meldunków.

Również przeprowadzone jest badanie, czy wszyscy rządcy posiadają obywatelstwo polskie. Ci, którzy nie będą mogli udowodnić swego obywatelstwa zostaną również pozbawieni prawa wykonywania meldunków.

SAMOBÓJSTWO CHOREJ STARUSZKI

70-letnia Leokadia Korycka, zamieszkała z mężem Antonim, od dłuższego czasu chorowała na raka w żołądka. Przed kilkoma miesiącami K. wróciła ze szpitala. Od tygodnia stan zdrowia staruszki pogorszył się tak, że chora nie mogła przyjmować pokarmu. Niezsześliwa staruszka postanowiła skrócić swe męki. W tym celu zwołała się

z łóżka i wydosławszy z szafki butelkę z esencją octową, wypita część zawartości. Po chwili śpiący mąż usłyszał jęki. Zaalarmował sąsiadkę Izydorczykówną, ta zaś dozorę. Lekarz pogotowia prywatnego przewiózł desperatkę do szpitala Dz. Jezus, gdzie wkrótce zmarła w izbie przyjęć.

STRZAŁY I KRWAWY ZAJŚCIE W KAWIARNI

Józef Grzywacz, inkasent w piekarni miejskiej, wracając po skończonej pracy do domu, na propozycję 2-ch kolegów, kierowców z tejże piekarni, wstąpił z nimi do kawiarni, mieszczącej się na ul. Leszno róg Młynarskiej.

Zajęto miejsca w pobliżu stolika, przy którym siedziało 3-ch pijanych gości grających w karty. Po pewnym czasie między Grzywaczem, a podchmielonymi sąsiadami wynikła sprzeczka, a następnie kłótnia, w czasie której jeden z gości uderzył Grzywacza butelką od piwa w głowę. Widząc to ko-

ledzy G. wybiegli na ulicę, aby wezwać policję. Wówczas wszyscy trzej goście rzucili się na inkasenta, bijąc go i kopiąc. Napadnięty w obronie własnej dał 2 strzały, które jednak nikogo nie trafiły. Przybyła policja i zajście zlikwidowała, zatrzymując jednego ze sprawców pobicia, Józefa Traczyka oraz Grzywacza i przeprowadziła ich do 3 komis. Policjant przewiózł ranego G. do ambulatorium Pogotowia, gdzie lekarz stwierdził rany tłuczone głowy, czoła i dłoni.

KRWAWY ZAJŚCIE W ŚRÓDMIEŚCIU

ROZPRAWA NOŻOWA I STRZAŁY.—JEDEN ZABITY JEDEN RANNY

W nocy z soboty na niedzielę około godz. 2-ej na ul. Żorawiej róg Marszałkowskiej wynikła bójka nożowa. W tym czasie przechodzili będący w patrolu wywiadowca urzędu śledczego Józef Kubacki i post. 1 komis. kolejowego Józef Ryszkowski. Zatrzymali oni 2-ch uczestników zakłócenia spokoju publicznego, z których jeden, 24-letni Julian Wiśniewski, otrzymał ranę kłótą lewego pośladka, drugim zaś był Józef Chonacki, lat 27, budmistrz. W drodze do komisariatu aresztowanych usi-

wało odbić kilku mężczyzn. Wywiadowca Kubacki po 3-krotnym ostrzeżeniu wystrzelił. Kula ugodziła w lewy pośladek 30-letniego Władysława Góreckiego, ostatnio pracującego przy uprzątnięciu śniegu. Rannego, po opatrunku przez Pogotowie, przewieziono do szpitala św. Rocha, gdzie po upływie kilku godzin zmarł wskutek przebiecia kulą jamy brzusznej. Zmarły tragiczną śmiercią pozostawił żonę, z którą od 2-ech lat nie żyje.

Z FILHARMONJI

NASI DYRYGENCI.

Sztuka kapelmistrzowska staje się dziś osobnym rodzajem wirtuozostwa. Dlatego można w niej mówić o stopniu techniki, muzykalności danego dyrygenta, o jego kwalifikacjach w stosunku do tego czy innego działu muzyki. Nasi dyrygenci, podobnie jak pianiści, skrzypkowie, śpiewacy, specjalizują się.

Poematy Straussa, muzyka współczesna—to specjalność p. Grzegorza Fitelberga, którego nieco ciężki sposób dyrygowania cechuje zawsze ogromna kultura i znajomość orkiestry. Natomiast dość daleki od współczesnej orkiestracji jest p. Bron. Wolfstał, znakomicie towarzyszący solistom, ale mało indywidualny w „Dylu Sowizdrzała” Straussa i w „Czarnoksiężniku” Ducasa. Najwięcej zawdzięczają p. Wolfstałowi poranki niedzielne, mało ożywione pod względem repertuaru, a cieszące się zazwyczaj dużą frekwencją.

Z najmłodszych kapelmistrzów wyrabia się bardzo p. Kaz. Wilkomirski, miłośnik rosyjskiej muzyki przedostatniej doby. Z przyjemnością notując wykonanie koncertu Rachmaninowa e-moll, który dyrygentowi niełatwo było związać w całość ze względu na debiut młodzieżowy, uzdolnionego, ale zażeniamającego się dopiero z estradą — p. Jerzego Sulikowskiego, ucznia Konserwatorium H. Kijewskiej-Dobkiewiczowej w Łodzi.

Prócz p. Ozimieńskiego i Dymmka, który nie wiem dlaczego, nie pokazuje się w tym czasie na estradzie, występuje czasem, jako dyrygent, p. Mateusz Gliński. Chociaż redaktor „Muzyki” nie uprawia kapelmistrzostwa zawodowo, jednak koncerty jego układane są z wielką muzykalnością i troską o świeży i interesujący program (balet Falla).

H. D.

Czytajcie „Pobudkę”

Co wyświetlają kina?

ATLANTIC: „Wesoły tydzień Metro”. APOLLO: „Na Sybir”. CAPITOL: „Janko muzykant”. CASINO: „Wiatr od morza”. COLOSSEUM: „Marynarz szuka miłości”. COLOSSEUM (Mała Sala): „Dziewica Orleańska”. FILHARMONJA: „Egzotyczna kobieta”. KOMETA: „Warta nocna”. MAJESTIC: „Trzej przyjaciele”. MIEJSKI: „Arka Noego”. POLA NEGRI PALACE: „Tryumf miłości”.

PALACE: „Parada Paramountu”. PAN: „Małżeństwo we troje”. SPLENDID: „Za oceanem”. STYLWY: „Podróż poślubna”. ŚWIT: „Złotolicy kapitan”. TĘCZA: „Droga do raju”. UCIECHA: „Impresario”. WISŁA: „Uroda życia”. ZNICZ: „Ulice grzechu”.

WALKI ZAPAŚNICZE W CYRKU

Wczoraj w I parze Fischer dzięki doskonałej technice przez 25 minut stawił czoło olbrzymiemu Grikisowi, zyskując w pierwszym spotkaniu wynik remisowy.

Mistrz świata Sztækker w 21 minucie odniósł bezapelacyjne zwycięstwo nad Ferestanoilem.

Walka człowieka - gumy, Kleya z Le Favrem obfitowała w nader ciekawą sytuację i — mimo, że w ciągu 25 min. rezultatu nie dała — budziła ogólnie zainteresowanie.

Kraus z niezwykłą pasją natarł na Martinoffa, który w 8 minucie powalił go na obie łopatki.

Dzisiaj walczą:

1) Sztækker — Le Favre.

2) dec. Martinoff — Willing.

3) Saint Mars — Dosner.

4) dec. Kley — Grikis.

DZIAŁ LEKARSKI

Dr. Z. FAJNCYN

Leszno 36.

Specjalista chorób wenerycznych, płciowych i skórnych. Analizy krwi, Przyjm. 9 r. — 9 w. 22

Dr. GROSGLIK

Złota 44 róg Sosnowej

Specjalista chorób wenerycznych, płciowych i skórnych. Analizy krwi. Przyjmuje od 9 r. do 9 w. Niedz. do 2pp.

CO USŁYSZYMY

PRZEZ WARSZAWSKIE RADJO?

DZIS:

11.40. Przegląd Prasy. 11.58 — 12.10. Sygnał czasu. 12.10 — 13.10. Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10 — 13.25. Komunikat meteorologiczny. 13.25 — 15.00. Przerwa. 15.00 — 15.20. Komunikat gospodarczy. 15.20 — 15.35. Przerwa. 15.35 — 15.50. Przegląd komunikacyjny. 15.50 — 16.10. Lekcja języka francuskiego. 16.15 — 16.45. Program dla dzieci starszych. 16.45 — 17.15. Muzyka z płyt gramofonowych. 17.15 — 17.40. „Ginacy Paryż” — wygl. p. W. Rogowicz. 17.45 — 18.45. Muzyka lekka z kawiarni „Gastronomia”. 18.45 — 19.10. Rozmaitości. 19.10 — 19.25. Skrzynka pocztowa rolnicza. 19.25 — 19.35. Muzyka z płyt gramofonowych. 19.35 — 19.40. Odczytanie programu na dzień następny. 19.55 — 20.00. Omówienie koncertu z Pragi. 20.00. Koncert międzynarodowy z Pragi. 22.00 — 22.15. Feljton p. t. „Atom, lampka kwarcowa i piękna pani” — wygl. prof. J. Rostafiński. 22.15 — 22.35. Muzyka z płyt gramofonowych. 22.50 — 23.00. Komunikaty. 23.00 — 24.00. Muzyka taneczna z hotelu „Polonia”.

TEATR I MUZYKA

Dzisiaj w teatrach miejskich

Narodowy

o g. 8 „Piękne polki”

Nowy

o g. 8 „Rozkosz uczciwości”

Letni

o g. 8 „Pani ministrowa”

TEATR „ATENEUM” (ul. Czerwonego Krzyża 20). Dzisiaj „Ulica” Rice’a ze Stefanem Jaraczem na czele.

TEATR WIELKI. Dzisiaj opera nieczynna Jutro „Rycerskość wieśniacza” i „Pajace”.

TEATR NARODOWY. Dzisiaj ukaże się po raz 5-ty świetna komedia St. Młaskowskiego „Piękne polki”.

TEATR NOWY. Świeżo wystawiona pełna finezji komedia Pirandella „Rozkosz uczciwości”.

TEATR LETNI. W dalszym ciągu pozostaje na afiszu pełna humoru, lekka komedia Grzymały-Siedleckiej „Pani Ministrowa” w premierowej obsadzie.

TEATR POLSKI daje dzisiaj głośną komedję Alfreda Savoir’a p. t. „Katarzyna”. W niedzielę „Jurydyka”. Dzisiaj ukaże się w kapitalnym wykonaniu Romanówny, Węgiełki, Maszyńskiego, Buszyńskiego, Kawiłkiej i Rutkowskiej.

QUI PRO QUO. Ostatnie dni rewii „Mysz bez kota” z udziałem Hanki Ordonówny na czele całego zespołu. Ceny biletów zmniejszone o 20 proc.

TEATR REWJA „MORSKIE OKO”. Rewja karnawałowa: „Hallo! Malicka i Sawan!”.

„WESOŁY WIECZÓR”. Dzisiaj codziennie rewja „Pieniądże dla wszystkich” z udziałem baletu z „Casino de Paris” każdy z widzów otrzymuje dwa złote.

OPERETKA WARSZAWSKA (Mokotowska 73). Dzisiaj „Rozwódka”.

TEATR „NOWY ANANAS” (Marszałkowska 114). Dzisiaj „Zawiany karnawał”.

TEATR REWJI „MIGNON” (Marszałkowska 82-a). Dzisiaj „Trzeba mieć zdrowie”.

FOTOGRAFJE

okazyjnie w 15 do pasz- mi- warunki. Sypialnie, sto- łowe, gabinety, salony, pojedyncze sztuki. — Chmielna 41 róg Mar- szalskowsk. „Floryda”. Wybór tapczanów. 56

78

79

ŚLUSZACETANIE